Käesolev dokument on vaid dokumenteerimisvahend ja institutsioonid ei vastuta selle sisu eest

►**B**

KOMISJONI OTSUS,

28. aprill 2011,

millega kehtestatakse nõudepesumasinas kasutatavatele detergentidele Euroopa Liidu ökomärgise andmise ökoloogilised kriteeriumid

(teatavaks tehtud numbri K(2011) 2806 all)

(EMPs kohaldatav tekst)

(2011/263/EL)

(ELT L 111, 30.4.2011, lk 22)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
►**M1**	Komisjoni otsus 2012/49/EL, 26. jaanuar 2012	L 26	36	28.1.2012

▼B

KOMISJONI OTSUS,

28. aprill 2011,

millega kehtestatakse nõudepesumasinas kasutatavatele detergentidele Euroopa Liidu ökomärgise andmise ökoloogilised kriteeriumid

(teatavaks tehtud numbri K(2011) 2806 all)

(EMPs kohaldatav tekst)

(2011/263/EL)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta määrust (EÜ) nr 66/2010 ELi ökomärgise kohta, ([1]) eriti selle artikli 8 lõiget 2,

olles nõu pidanud Euroopa Liidu ökomärgise komisjoniga

ning arvestades järgmist:

(1) Määruse (EÜ) nr 66/2010 kohaselt võib ELi ökomärgise anda kogu oma olelusringi jooksul keskkonda vähem mõjutavatele toodetele.

(2) Määruses (EÜ) nr 66/2010 nähakse ette, et ELi ökomärgise andmise eritingimused kehtestatakse tooterühmade kaupa.

(3) Komisjoni otsusega 1999/427/EÜ ([2]) kehtestati nõudepesumasinas kasutatavatele detergentidele ökoloogilised kriteeriumid ja nendega seotud hindamis- ja kontrollinõuded. Pärast nimetatud otsuses sätestatud kriteeriumide läbivaatamist kehtestati komisjoni otsusega 2003/31/EÜ ([3]) muudetud kriteeriumid, mis kehtivad kuni 30. aprillini 2011.

(4) Tehnika arengu arvessevõtmiseks on neid kriteeriume hiljem muudetud. Läbivaatamine näitas, et tooterühma määratlust on vaja muuta selliselt, et see hõlmaks ühte uut toodete alamrühma, ning kehtestada uued kriteeriumid. Need uued kriteeriumid ning nendega seotud hindamis- ja kontrollinõuded peaksid kehtima neli aastat alates käesoleva otsuse vastuvõtmise kuupäevast.

(5) Seetõttu tuleks otsus 2003/31/EÜ selguse huvides asendada.

(6) Tootjate jaoks, kelle toodetele on antud nõudepesumasinas kasutatavate detergentide ökomärgis vastavalt otsuses 2003/31/EÜ esitatud kriteeriumidele, tuleks ette näha üleminekuperiood, et neil oleks piisavalt aega oma toodete vastavusse viimiseks läbivaadatud kriteeriumide ja nõuetega. Ühtlasi tuleks tootjatel lubada kuni otsuse 2003/31/EÜ kehtivuse lõpuni esitada taotlusi vastavalt nimetatud otsuses või käesolevas otsuses sätestatud kriteeriumidele.

([1]) ELT L 27, 30.1.2010, lk 1.
([2]) EÜT L 167, 2.7.1999, lk 38.
([3]) ELT L 9, 15.1.2003, lk 11.

▼B

(7) Käesolevas otsuses ettenähtud meetmed on kooskõlas määruse (EÜ) nr 66/2010 artikli 16 alusel loodud komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Tooterühma „Nõudepesumasinas kasutatavad detergendid” kuuluvad kõik pulbrilised, vedelad või muul kujul esinevad nõudepesumasinas kasutatavad detergendid ja loputusvahendid, mis on ette nähtud turustamiseks ja kasutamiseks üksnes kodumajapidamises kasutatavates automaatsetes nõudepesumasinates ja kutseliste töötajate poolt kasutatavates automaatsetes nõudepesumasinates, mille mõõtmed ja kasutusviis on samasugused kui kodustel nõudepesumasinatel.

Artikkel 2

Käesolevas otsuses kasutatakse järgmist mõistet:

aine– looduslikud või mis tahes tootmisprotsessis saadud keemilised elemendid ja nende ühendid, sealhulgas toodete püsivuse säilitamiseks vajalikud lisaained või tootmismeetodist tingitud lisandid, välja arvatud lahustid, mida on võimalik kõrvaldada aine püsivust mõjutamata või selle koostist muutmata.

Artikkel 3

Euroopa Liidu ökomärgise saamiseks vastavalt määrusele (EÜ) nr 66/2010 peab nõudepesumasinas kasutatav detergent kuuluma artiklis 1 määratletud tooterühma „Nõudepesumasinas kasutatavad detergendid” ning vastama käesoleva otsuse lisas sätestatud ökoloogilistele kriteeriumidele.

Artikkel 4

Tooterühma „Nõudepesumasinas kasutatavad detergendid” kriteeriumid ning nendega seotud hindamis- ja kontrollinõuded kehtivad neli aastat alates käesoleva otsuse vastuvõtmise kuupäevast.

Artikkel 5

Haldusotstarbel omistatakse tooterühmale „Nõudepesumasinas kasutatavad detergendid” kood „015”.

Artikkel 6

Otsus 2003/31/EÜ tunnistatakse kehtetuks.

▼B

Artikkel 7

1. Erandina artiklis 6 sätestatust hinnatakse tooterühma „Nõudepesumasinas kasutatavad detergendid” kuuluvatele toodetele enne käesoleva otsuse vastuvõtmist esitatud ELi ökomärgise andmise taotlusi otsuses 2003/31/EÜ sätestatud tingimuste alusel.

2. Kui tooterühma „Nõudepesumasinas kasutatavad detergendid” kuuluvale tootele ELi ökomärgise andmise taotlus on esitatud pärast käesoleva otsuse vastuvõtmist, kuid mitte hiljem kui 30. aprillil 2011, võib taotluse koostamisel aluseks võtta kas otsuses 2003/31/EÜ või käesolevas otsuses sätestatud kriteeriumid.

Taotlusi hinnatakse vastavalt nende koostamise aluseks olnud kriteeriumidele.

3. Kui ELi ökomärgis antakse taotluse põhjal, mida on hinnatud otsuses 2003/31/EÜ sätestatud kriteeriumide alusel, võib seda ökomärgist kasutada 12 kuud alates käesoleva otsuse vastuvõtmise kuupäevast.

Artikkel 8

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

▼B

LISA

RAAMTINGIMUSED

Kriteeriumide eesmärgid

Kriteeriumide abil püütakse eelkõige edendada selliseid tooteid, millel on vähene mõju veeökosüsteemidele ja mis sisaldavad vaid piiratud koguses ohtlikke aineid ning mille pesemisvõimet on katsetatud.

KRITEERIUMID

Kriteeriumid hõlmavad järgmisi valdkondi:

1. Kemikaalide üldkogus

2. Keelatud või piiratud kasutusega ained ja segud

3. Mürgine toime veeorganismidele: kriitiline lahjendusmäär

4. Orgaaniliste ainete biolagunduvus

5. Pesemisvõime

6. Pakendile esitatavad nõuded

7. Tarbija teavitamine

8. Teave ELi ökomärgisel

1) **Hindamine ja kontroll**

a) *Nõuded*

Iga kriteeriumi juures on esitatud üksikasjalikud hindamis- ja kontrollinõuded.

Juhul kui taotlejalt nõutakse kõnealustele kriteeriumidele vastavuse tõendamiseks avalduste, dokumentide, analüüsi- ja katseprotokollide või muude tõendite esitamist, võivad tõendusmaterjalid pärineda vastavalt vajadusele taotlejalt ja/või tema tarnija(te)lt ja/või nende tarnija(te)lt jne.

Võimaluse korral tehakse katsed standardi EN ISO 17025 nõuetele vastavates või samaväärsetes laboratooriumides.

Vajaduse korral võib kasutada ka muid katsemeetodeid kui need, mis on esitatud iga kriteeriumi puhul, tingimusel et taotlust hindav pädev asutus on nende samaväärsust kinnitanud.

I liites viidatakse detergentide koostisainete andmebaasile (DID-loend), kuhu on kantud enim kasutatavad detergentide koostisained. Seda andmebaasi kasutatakse kriitilise lahjendusmäära (CDV) arvutamiseks vajalike andmete saamiseks ja koostisainete biolagunduvuse hindamiseks. Ainete jaoks, mis ei kuulu DID-loendisse, on antud vajalike andmete väljaarvutamise või ekstrapoleerimise juhised. DID-loendi kõige viimane versioon on esitatud ELi ökomärgise veebisaidil ja pädevate asutuste veebisaitidel.

Vajaduse korral võivad pädevad asutused nõuda täiendavaid dokumente ning läbi viia sõltumatuid kontrolle.

b) *Koostisainete piirmäärad*

Koostisained, mille sisaldus tootes on üle 0,010 massiprotsendi, peavad vastama ökoloogilistele kriteeriumidele.

▼B

Säilitusainete, värvainete ja lõhnaainete puhul nõutakse vastavust kriteeriumidele, olenemata nende kontsentratsioonist, välja arvatud vastavus 2. kriteeriumi punktile b, mis käsitleb ohtlike ainete ja segude koostist.

Kriteeriumi kohaldamisalasse kuuluvad kõik tootes sisalduvad ained, sealhulgas koostisainetes sisalduvad lisaained (nt säilitusained või stabilisaatorid). Kriteeriumidele peavad vastama ka toormaterjali valmistamisprotsessist pärinevad lisandid, mille sisaldus lõpptootes on üle 0,010 massiprotsendi.

Kui toote ümber on vees lahustuv kile, mida ei eemaldata enne pesemist, tuleb see kõikidele kriteeriumidele vastavuse hindamisel lugeda toote koostisesse kuuluvaks.

2) **Pesuühik**

Pesuühik on 12 standardse (DIN või ISO standardi kohase) määrdumisastmega nõudekomplekti pesemiseks vajalik toote kogus.

3) **Standarddoos**

Valmistaja soovitatud doosi standardse määrdumisastmega 12 nõudekomplekti pesemiseks loetakse standarddoosiks 5. kriteeriumis osundatud IKW pesemisvõime katse puhul kindlaksmääratud standardtingimustes.

Pesuühiku (2) ja standarddoosi (3) hindamis- ja kontrollinõuded: pädevale asutusele tuleb teatada toote täpne koostis, näidates ära kaubanime, keemilise nimetuse, CASi numbri, DID numbri (*), kasutatava koguse koos veega ja ilma veeta ning kõikide koostisainete otstarbe (olenemata kontsentratsioonist). Pädevale asutusele tuleb esitada toote kujunduse näidis koos doseerimisalaste soovitustega.

Pädevale asutusele esitatakse iga koostisaine kohta ohutuskaart vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1907/2006 ([1]).

DID-loend on esitatud ELi ökomärgise veebisaidil: http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/ecolabelled_products/categories/did_list_en.htm

EUROOPA LIIDU ÖKOMÄRGISE KRITEERIUMID

1. kriteerium – Kemikaalide üldkogus

Et arvutada kemikaalide üldkogus grammides ühe pesutsükli kohta, lahutatakse soovitatavast doosist selles sisalduva vee kogus.

Kemikaalide üldkogus (TC) ei tühi ületada järgmisi koguseid:

a) nõudepesumasinas kasutatavad monofunktsionaalsed detergendid: TC_{max} = 20,0 grammi ühe pesutsükli kohta;

b) nõudepesumasinas kasutatavad multifunktsionaalsed detergendid: TC_{max} = 22,0 grammi ühe pesutsükli kohta.

Loputusvahendi kriitilise lahjendusmäära (CDV), aeroobsetes tingimustes mittelaguneva (aNBO) ja/või anaeroobsetes tingimustes mittelaguneva (anNBO) orgaanilise aine sisalduse arvutamisel kasutatakse doosi 3 ml.

Hindamine ja kontroll: toote kemikaalide üldkoguse arvutamine. Vedelate toodete puhul tuleb ära märkida nende tihedus (g/ml).

(*) DID number on koostisaine number DID loendis (detergentide koostisosade andmebaas) ja seda kasutatakse 3. ja 4. kriteeriumile vastavuse määramisel. Vt I liide.

([1]) ELT L 396, 30.12.2006, lk 1

▼B

2. kriteerium – Keelatud või piiratud kasutusega ained ja segud

a) *Keelatud koostisained*

Toote ega ühegi selle koostisesse lisatud segu koostisesse ei tohi kuuluda järgmised koostisained:

— fosfaadid;

— DTPA (dietüleentriamiinpentaäädikhape);

— perboraadid;

— aktiivsed klooriühendid;

— EDTA (etüülenediamiintetraatsetaat);

— nitromuskused ja polütsüklilised muskused.

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab täidetud ja allkirjastatud vastavusdeklaratsiooni.

b) *Ohtlikud ained ja segud*

Vastavalt ELi ökomärgise määruse (EÜ) nr 66/2010 artikli 6 lõikele 6 ei tohi toode või toote mis tahes osa sisaldada aineid ega segusid, mis vastavad määruse (EÜ) nr 1272/2008 allpool täpsemalt määratletud ohuklassidesse või -kategooriatesse liigitamise kriteeriumidele, samuti ei tohi need sisaldada määruse (EÜ) nr 1907/2006 artiklis 57 loetletud aineid.

Ohulausete loetelu

Kemikaalide klassifitseerimise ja märgistamise globaalselt harmoneeritud süsteemi (GHS) ohulause ([1])	ELi riskilause ([2])
H300: Allaneelamisel surmav	R28
H301: Allaneelamisel mürgine	R25
H304: Allaneelamisel või hingamisteedesse sattumisel võib olla surmav	R65
H310: Nahale sattumisel surmav	R27
H311: Nahale sattumisel mürgine	R24
H330: Sissehingamisel surmav	R23/26
H331: Sissehingamisel mürgine	R23
H340: Võib põhjustada geneetilisi defekte	R46
H341: Arvatavasti põhjustab geneetilisi defekte	R68
H350: Võib põhjustada vähktõbe	R45
H350i: Sissehingamisel võib põhjustada vähktõbe	R49
H351: Arvatavasti põhjustab vähki	R40
H360F: Võib kahjustada viljakust	R60
H360D: Võib kahjustada loodet	R61
H360FD: Võib kahjustada viljakust. Võib kahjustada loodet.	R60/61/60-61

▼B

Kemikaalide klassifitseerimise ja märgistamise globaalselt harmoneeritud süsteemi (GHS) ohulause ([1])	ELi riskilause ([2])
H360Fd: Võib kahjustada viljakust. Arvatavasti kahjustab loodet.	R60/63
H360Df: Võib kahjustada loodet. Arvatavasti kahjustab viljakust.	R61/62
H361f: Arvatavasti kahjustab viljakust	R62
H361d: Arvatavasti kahjustab loodet	R63
H361fd: Arvatavasti kahjustab viljakust. Arvatavasti kahjustab loodet.	R62-63
H362: Võib kahjustada rinnaga toidetavat last	R64
H370: Kahjustab elundeid	R39/23/24/25/26/27/28
H371: Võib kahjustada elundeid	R68/20/21/22
H372: Kahjustab elundeid kestva või korduva kokkupuute korral	R48/25/24/23
H373: Võib kahjustada elundeid kestva või korduva kokkupuute korral	R48/20/21/22
H400: Väga mürgine veeorganismidele	R50
H410: Väga mürgine veeorganismidele, pikaajalise toimega	R50-53
H411: Mürgine veeorganismidele, pikaajalise toimega	R51-53
H412: Ohtlik veeorganismidele, pikaajalise toimega	R52-53
H413: Võib avaldada veeorganismidele pikaajalist kahjulikku toimet	R53
EUH059: Ohtlik osoonikihile	R59
EUH029: Kokkupuutel veega eraldub mürgine gaas	R29
EUH031: Kokkupuutel hapetega eraldub mürgine gaas	R31
EUH032: Kokkupuutel hapetega eraldub väga mürgine gaas	R32
EUH070: Silma sattumisel mürgine	R39-41
Ülitundlikkust põhjustavad ained	
H334: Sissehingamisel võib põhjustada allergiat, astma sümptomeid või hingamisraskusi	R42
H317: Võib põhjustada allergilist nahareaktsiooni	R43

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1272/2008, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist ning millega muudetakse direktiive 67/548/EMÜ ja 1999/45/EÜ ja tunnistatakse need kehtetuks ning muudetakse määrust (EÜ) nr 1907/2006 (ELT L 353, 31.12.2008, lk 1).

([2]) Nõukogu direktiiv 67/548/EMÜ, mis on kohandatud määrusega (EÜ) nr 1907/2006 vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2006/121/EÜ ja muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 1999/45/EÜ.

▼B

Seda kriteeriumit kohaldatakse kõikide koostisainete suhtes, mille sisaldus tootes on ≥ 0,010 %, kaasa arvatud säilitusained, värvained ja lõhnaained.

Eespool sätestatud nõudeid ei kohaldata selliste ainete või segude kasutamise suhtes, mille omadused muutuvad töötlemisel nii (nt muutuvad bioloogiliselt kättesaamatuks, toimub nende keemiline muundumine), et nende väljaselgitatud ohtlikkus kaob.

Erandid. Kõnealust nõuet ei kohaldata järgmiste ainete ja segude suhtes:

Pindaktiivsed ained Sisaldus tootes < 25 %	H400: Väga mürgine veeorganismidele	R 50
Üksnes säilivuse tagamiseks kasutatavad biotsiidid (*)	H410: Väga mürgine veeorganismidele, pikaajalise toimega	R50-53
	H411: Mürgine veeorganismidele, pikaajalise toimega	R51-53
Lõhnaained	H412: Ohtlik veeorganismidele, pikaajalise toimega	R52-53
Üksnes säilivuse tagamiseks kasutatavad biotsiidid (*)		
Ensüümid (**)	H334: Sissehingamisel võib põhjustada allergiat, astma sümptomeid või hingamisraskusi	R42
Ensüümid (**)	H317: Võib põhjustada allergilist nahareaktsiooni	R43
NTA (trinaatriumnitrilotriasetaat) lisandina MGDAs (metüülglütsiindiatsetaadis) ja GLDAs (dikarboksümetüülglutamiinhappes) (***)	H351: Arvatavasti põhjustab vähktõbe	R40
▼M1 Subtilisiin	H400 Väga mürgine veeorganismidele	R 50

▼B

(*) Nimetatud 2. kriteeriumi punktis e. Seda erandit kasutatakse siis, kui biotsiidide võimaliku bioakumulatsiooni log Pow (oktanooli-vee jaotusteguri) väärtus on ≥ 3,0 või kui tema katseliselt määratud bioakumulatsiooni tegur on ≤ 100.

(**) Sealhulgas valmististes sisalduvad stabilisaatorid ja muud lisaained.

(***) Sisaldus toormaterjalis alla 1,0 % juhul, kui kogusisaldus lõpptootes on alla 0,10 %.

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab pädevale asutusele toote täpse koostise. Taotleja esitab ka käesolevale kriteeriumile vastavuse deklaratsiooni koos sellega seotud dokumentidega, nagu materjalitarnijate allkirjastatud vastavusdeklaratsioonid ning asjakohased ainete või segude ohutuskaartide koopiad.

▼B

c) *Määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 59 lõike 1 kohaselt loetletud ained*

Määruse (EÜ) nr 66/2010 artikli 6 lõikes 6 ettenähtud väljajätmiste erandeid ei kohaldata ainete suhtes, mis on määratletud väga ohtlike ainetena ja kuuluvad määruse (EÜ) nr 1907/2006 artiklis 59 sätestatud loetelusse ja mille kontsentratsioon segus on üle 0,010 %.

Hindamine ja kontroll: väga ohtlike ainetena määratletud ja vastavalt määruse (EÜ) nr 1907/2006 artiklile 59 kandidaataainete loetelusse lisatud ainete loend on esitatud järgmisel aadressil: http://echa.europa.eu/chem_data/authorisation_process/candidate_list_table_en.asp

Loendile viitamine peab olema toimunud taotluse esitamise kuupäeval. Taotleja esitab pädevale asutusele toote täpse koostise. Taotleja esitab ka käesolevale kriteeriumile vastavuse deklaratsiooni koos sellega seotud dokumentidega, nagu materjalitarnijate allkirjastatud vastavusdeklaratsioonid ning asjakohased ainete või segude ohutuskaartide koopiad.

d) *Määratletud piiratud kasutusega koostisained – lõhnaained*

Iga tootele lisatava lõhnakomponendi valmistamisel ja käitlemisel tuleb järgida Rahvusvahelise Lõhnaainete Assotsiatsiooni (IFRA) tegevusjuhiseid. Tegevusjuhised on esitatud IFRA veebisaidil: http://www.ifraorg.org

Valmistajad peavad järgima IFRA standardites esitatud soovitusi keelamise, piiratud kasutuse ja materjalide jaoks ettenähtud puhtusekriteeriumide kohta.

Lõhnaained, mille suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 648/2004 detergentide kohta (VII lisa) sätestatud deklareerimisnõuet ja mis ei ole juba 2. kriteeriumi punkti b kohaselt välja arvatud ning (muud) lõhnaained, mis on klassifitseeritud H317/R43 (võib põhjustada allergilist nahareaktsiooni) ja/või H334/R42 (sissehingamisel võib põhjustada allergiat, astma sümptomeid või hingamisraskusi) kohaselt, võivad esineda mahus ≥ 0,010 % (≥ 100 ppm) aine kohta.

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab täidetud ja allkirjastatud vastavusdeklaratsiooni, kus on märgitud tootes sisalduvate lõhnaainete hulk. Taotleja esitab lõhnaaine tootjalt saadud deklaratsiooni, kus on määratletud kõik need lõhnaaine koostisained, mis on loetletud nõukogu direktiivi 76/768/EMÜ I osa III lisas, samuti riskilausetega R43/H317 ja/või R42/H334 hõlmatud (muude) ainete sisaldus.

e) *Biotsiidid*

i) Tootes tohib olla üksnes toote säilitamiseks vajalikke biotsiide ning üksnes selleks vajalikus koguses. See ei kehti pindaktiivsete ainete kohta, millel võivad samuti olla biotsiididele iseloomulikud omadused.

Hindamine ja kontroll: kõikide lisatud säilitusainete kohta tuleb esitada materjaliohutuskaartide koopiad koos teabega tootes kasutatud säilitusainete täpse koguse kohta. Säilitusainete valmistaja või tarnija peab esitama teabe toote säilitamiseks vajaliku säilitusaine doosi kohta (nt mõjususkatse tulemused või samaväärne teave).

ii) Keelatud on pakendil või muul moel väita või vihjata, et tootel on mikroobivastane toime.

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab pädevale asutusele igale tüüppakendile kantava teksti ja selle kujunduse ja/või iga tüüppakendi näidise.

▼B

3. kriteerium – Mürgine toime veeorganismidele: kriitiline lahjendusmäär (CDV)

Toote kriitiline lahjendusmäär ($CDV_{krooniline}$) ei tohi ületada järgmisi piirväärtusi:

Tooteliik	$CDV_{krooniline}$ piirväärtus
Monofunktsionaalsed detergendid	25 000 l ühe pesutsükli kohta
Multifunktsionaalsed detergendid	30 000 l ühe pesutsükli kohta
Loputusvahendid	10 000 l ühe pesutsükli kohta

Iga koostisaine (i) puhul arvutatakse toote toksiliskriitiline lahjendusmäär ($CDV_{krooniline}$) järgmise valemi abil:

$$CDV_{krooniline} = \sum CDV_{(i)} = \sum \frac{mass_{(i)} \times DF_{(i)}}{TF_{krooniline(i)}} \times 1,000$$

kus:

mass (i) = koostisaine mass soovitatud doosi kohta;

DF = lagunevustegur;

TF = aine kroonilise mürgisuse tegur vastavalt DID-loendile.

Tootes sisalduvaid säilitusaineid, värvaineid ja lõhnaaineid võetakse kriitilise lahjendusmäära arvutamisel arvesse isegi juhul, kui nende kontsentratsioon on väiksem kui 0,010 % (100 ppm).

Hindamine ja kontroll: toote $CDV_{krooniline}$ arvutamine. Arvutustabel kriitilise lahjendusmäära arvutamiseks on esitatud ELi ökomärgise veebisaidil.

Kasutatakse detergentide koostisainete andmebaasis (DID-loend) esitatud parameetrite DF (lagunevustegur) ja TF (mürgisustegur) väärtusi. Kui aine ei kuulu DID-loendisse, arvutatakse parameetrid välja DID-loendi B osa juhiste kohaselt ja lisatakse sellega seotud dokumendid.

4. kriteerium – Orgaaniliste ainete biolagunduvus

Aeroobsetes tingimustes mittelaguneva (raskesti biolaguneva) (aNBO) ja/või anaeroobsetes tingimustes mittelaguneva (anNBO) orgaanilise aine sisaldus tootes ei tohi ületada järgmisi piirmäärasid:

Tooteliik	aNBO	anNBO
Nõudepesumasinas kasutatavad detergendid	1,0 g ühe pesutsükli kohta	5,50 g ühe pesutsükli kohta
Loputusvahend	0,15 g ühe pesutsükli kohta	0,50 g ühe pesutsükli kohta

Hindamine ja kontroll: toote aNBO ja anNBO arvutamine. Arvutustabel aNBO ja anNBO arvutamiseks on esitatud ELi ökomärgise veebisaidil.

Viitamine DID-loendile. DID-loendisse mittekuuluvate koostisainete puhul tuleb esitada kirjanduse või muude allikate või asjakohaste katsete tulemuste põhjal tõestatud teave selle kohta, et need ained on aeroobsetes ja anaeroobsetes tingimustes biolagunevad. Vt I liide.

▼B

Pidage meeles, et TAED (tetraatsetüületüleenediamiin) tuleks lugeda anaeroobsetes tingimustes biolagunevaks.

5. kriteerium – Pesemisvõime (kasutuskõlblikkus)

IKW poolt väljatöötatud või allpool modifitseeritud EN 50242 etalonkatses ja soovitatud doosi korral peab toote pesemisvõime olema rahuldav.

Katse viiakse läbi temperatuuril 55 °C või madalamal, kui toote kohta on väidetud, et see on sellisel temperatuuril tõhus.

Kui koos nõudepesuvahenditega on taotlus esitatud loputusvahendile, siis kasutatakse võrdlusloputusvahendi asemel katses asjaomast loputusvahendit.

Multifunktsionaalsete toodete kohta peab taotleja esitama väidetavaid toimeid tõestava dokumentatsiooni.

Hindamine ja kontroll: pädevale asutusele esitatakse katseprotokoll. Kasutada võib ka muid katsemeetodeid kui IKW või modifitseeritud EN 50242 katset, tingimusel et taotlust hindav pädev asutus on nende samaväärsust kinnitanud.

Juhul kui kasutatakse EN 50242:2008 katset, tehakse protseduuris järgmised muudatused:

— katse tehakse 55 ± 2 °C juures (või madalamal temperatuuril, kui detergendi kohta on väidetud, et see on tõhus temperatuuril, mis jääb allapoole 55 °C); sellele eelneb külm eelpesu ilma detergendita;

— katses kasutatav nõudepesumasin ühendatakse külma vee võrguga; see peab mahutama 12 nõudekomplekti ning selle pesujõudluse indeks peab olema 3,35–3,75;

— kasutatakse nõudepesumasina kuivatusprogrammi, kuid hinnatakse üksnes nõude puhtust;

— kasutatakse standardikohast (valem III) nõrgalt happelist loputusvahendit;

— loputusvahendi doseerimisnäidik seatakse 2 ja 3 vahele;

— nõudepesuvahendit doseeritakse valmistaja soovituste kohaselt;

— tehakse kolm katset standardse vee kareduse juures;

— iga katse koosneb viiest pesutsüklist, kusjuures tulemus loetakse pärast viiendat pesutsüklit nõusid pesutsüklite vahel puhastamata;

— viienda pesutsükli järgne tulemus peab olema võrdlusdetergendi abil saadud tulemusega samaväärne või sellest parem;

— võrdlusdetergendi (detergent B IEC 436) ja loputusvahendi (valem III) retsepti kohta vt standardi EN 50242:2008 B liide (pindaktiivseid aineid hoitakse külmas kohas niiskuskindlates mahutites mahutavusega kuni 1 kg ning need on kasutuskõlblikud kolme kuu jooksul).

Kui loputusvahendi ja soola toime on osa multifunktsionaalsest tootest, siis peab nende toime olema katse abil dokumenteeritud.

Taotleja peab suutma multifunktsionaalse detergendi muid toimed dokumentaalselt tõestada.

▼B

6. kriteerium – Pakendamisalased nõuded

a) *Müügipakend iga pesuühiku kohta*

Müügipakendi mass ühe pesuühiku kohta ei tohi ületada 2,0 grammi.

b) *Papist pakend*

Papist müügipakendi koostises peab olema ≥ 80 % ringlusse võetud materjali.

c) *Plastpakendi märgistamine*

Ringlusse võtmiseks ettenähtud pakendi eri osade identifitseerimise võimaldamiseks tuleb müügipakendi plastosad märgistada vastavalt standardi DIN 6120 2. osale või samaväärsetele nõuetele. Seda nõuet ei kohaldata korkide ja pumpade suhtes.

d) *Plastpakend*

Plastpakendiks võib kasutada üksnes selliseid ftalaate, mille riskihindamine on taotluse esitamise ajaks läbi viidud ja mida ei ole liigitatud 2. kriteeriumi punkti b alla kuuluvaks.

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab pädevale asutusele müügipakendi massi arvutused ja deklaratsiooni ringlusse võetud materjali protsendi kohta papp-pakendis. Taotleja esitab täidetud ja allkirjastatud deklaratsiooni, mis kinnitab vastavust 6. kriteeriumi punktile d.

7. kriteerium – Tarbija teavitamine

a) *Pakendil esitatav teave*

Pakendil või selle sees peab olema allpool esitatud (või sellega samaväärne) tekst:

„See ökomärgisega detergent toimib madalal temperatuuril hästi (*). Valige nõudepesumasinal madala temperatuuriga pesutsükkel, peske täiskoormusel ja ärge ületage soovitatud doosi. See minimeerib energia- ja veetarvet ning vähendab veereostust.

(*) Taotleja võib sellele lisada soovitatavad temperatuurid või temperatuurivahemiku, mis ei ületa 55 °C.”

b) *Doseerimisjuhend*

Doseerimisjuhend esitatakse toote pakendil. Märgitakse soovitatavad doosid, pidades silmas vee kareduse vahemikku toote turustuspiirkonnas. Juhendis täpsustatakse, kuidas toodet vastavalt määrdumisastmele parimal viisil kasutada.

Taotleja astub vajalikke samme, et aidata tarbijal järgida soovitatud doose, näiteks teeb kättesaadavaks doseerimisseadme (pulbriliste ja vedelate toodete puhul) ja/või märkides soovitatavad doosid vähemalt milliliitrites (pulbriliste ja vedelate toodete puhul).

c) *Teave koostisainete kohta ja selle esitamine märgisel*

Pakendile märgitakse ensüümide tüüp.

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab toote märgise näidise ning deklaratsiooni 7. kriteeriumi punktidele a, b ja c vastavuse kohta.

▼B

8. kriteerium – ELi ökomärgisel olev teave

Vabatahtliku tekstiväljaga märgisel peab olema järgmine tekst:

„— Vähene mõju veeökosüsteemidele

— Ohtlike ainete piiratud sisaldus

— Pesemisvõime katsetatud”

Vabatahtliku tekstiväljaga märgise kasutamise juhised on esitatud pealkirja all „Ökomärgise logo kasutamise juhised” järgmisel veebisaidil: http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/promo/logos_en.htm

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab märgise näidise.

▼B

I liide

Detergentide koostisainete andmebaas (DID-loend)

DID-loend (A osa) sisaldab teavet detergentide koostisse kuuluvate koostisainete mürgise mõju kohta veekeskkonnale ja nende biolagunduvuse kohta. Loend sisaldab teavet suure hulga pesemis- ja puhastusvahendites sisalduvate ainete mürgisuse ja biolagunduvuse kohta. Loend ei ole ammendav, kuid B osas on esitatud suunised selle kohta, kuidas määrata kindlaks koostisaine parameetrid juhul, kui kõnealune aine ei ole kantud DID-loendisse (nt mürgisustegur (TF) ja lagunevustegur (DF), mida kasutatakse kriitilise lahjendusmäära arvutamiseks). See loetelu on vaid üldine teabeallikas ja DID-loendisse kuuluvad ained ei ole ELi ökomärgisega toodetes kasutamiseks automaatselt heaks kiidetud. DID-loend (A ja B osa) on esitatud ELi ökomärgise veebisaidil.

Kui puuduvad andmed aine mürgise mõju kohta veekeskkonnale ja selle biolagunduvuse kohta, võib selle mürgisusteguri ja lagunevusteguri hindamiseks kasutada samalaadsete ainete struktuurianalooge. ELi ökomärgiseid väljastav pädev asutus peab need struktuurianaloogid heaks kiitma. Alternatiivselt võib kohaldada halvimat stsenaariumi, kasutades allpool esitatud parameetreid.

Halvim stsenaarium

	Äge mürgisus			Krooniline mürgisus			Lagunduvus		
Koostisaine	LC50/EC50	$SF_{(äge)}$	$TF_{(äge)}$	NOEC (*)	$SF_{(krooniline)}$ (*)	$TF_{(krooniline)}$	DF	Aeroob-ne	Anaeroobne
„Nimetus”	1 mg/l	10 000	0,0001			0,0001	1	P	N

(*) Kui vastuvõetavaid andmeid kroonilise mürgisuse kohta ei leitud, on need lahtrid tühjad. Sellisel juhul loetakse TF (krooniline) võrdseks TF (ägedaga).

Kiire biolagunduvuse dokumenteerimine

Kiire biolagunduvuse dokumenteerimiseks kasutatakse järgmist meetodit:

1) Kuni 1. detsembrini 2010 ja üleminekuperioodi vältel alates 1. detsembrist 2010 kuni 1. detsembrini 2015:

   direktiivis 67/548/EMÜ, eriti selle V lisa osas C4 on sätestatud katsemeetodid kiire biolagunduvuse dokumenteerimiseks või nendega samaväärsed OECD 301 A-F või ISO katsemeetodid.

   Kümnepäevase akna põhimõtet ei kohaldata pindaktiivsete ainete suhtes. Vastuvõetavuse künnis on 70 % direktiivi 67/548/EMÜ V lisa osades C4 (A) ja C4(B) mainitud meetodite ja nendega samaväärsete OECD 301 A ning E või ISO katsemeetodite puhul ja 60 % C4-C, C4-D, C4-E ja C4-F meetodite (ja nendega samaväärsete OECD 301 B, C, D ning F või ISO katsemeetodite) puhul.

2) Pärast 1. detsembrit 2015 ja üleminekuperioodi vältel alates 1. detsembrist 2010 kuni 1. detsembrini 2015:

   määruses (EÜ) nr 1272/2008 sätestatud katsemeetodid.

Anaeroobse biolagunduvuse dokumenteerimine

Standardkatse anaeroobse lagunduvuse määramiseks tehakse EN ISO 11734, ECETOC nr 28 (juuni 1988), OECD 311 või muul samaväärsel katsemeetodil, kusjuures nõutav täieliku lagunduvuse määr anaeroobsetes tingimustes on 60 %. Selle dokumenteerimiseks, et aine 60 % lagunduvuse määr anaeroobsetes tingimustes on saavutatud, võib kasutada ka vastava anaeroobse keskkonna tingimuste modelleerimist.

▼B

DID-loendisse mittekuuluvate ainete ekstrapoleerimine

Kui koostisaine ei ole kantud DID-loendisse, võib anaeroobse biolagunduvuse dokumenteerimiseks toimida järgmiselt.

1) Sobival juhul kasutatakse ekstrapoleerimist. Ühe lähteainega saadud tulemusi kasutatakse selle aine struktuurianaloogiks oleva pindaktiivse aine täieliku anaeroobse biolagunduvuse määramiseks ekstrapoleerimise abil. Kui teatava pindaktiivse aine (või homoloogide grupi) puhul on DID-loendi andmetega tõendatud, et aine on anaeroobselt biolagunev, võib oletada, et ka muud samalaadsed pindaktiivsed ained on anaeroobselt biolagunevad (nt C12-15 A 1–3 EO sulfaat [DID nr 8] on anaeroobsetes tingimustes biolagunev, järelikult võib oletada, et ka C12-15 A 6 EO sulfaat on samamoodi anaeroobselt biolagunev). Kui teatava pindaktiivse aine anaeroobne biolagunduvus on tõendatud sobiva katsemeetodi abil, võib oletada, et ka muud samalaadsed pindaktiivsed ained on anaeroobselt biolagunevad (nt kirjanduse andmeid, mis kinnitavad alküülestrite ammooniumsoolade gruppi kuuluvate pindaktiivsete ainete biolagunduvust, võib kasutada ka muude alküülahela(te)s estersidemeid sisaldavate kvaternaarsete ammooniumsoolade samalaadse anaeroobse biolagunduvuse dokumenteerimiseks).

2) Tehakse anaeroobse lagunduvuse sõelkatse. Kui uus katsetamine on vajalik, tehakse sõelkatse, kasutades EN ISO 11734, ECETOC nr 28 (juuni 1988), OECD 311 meetodit või mõnda muud samaväärset meetodit.

3) Tehakse lagunduvuse katse väikese doosiga. Kui on vaja uusi katseid, kuid sõelkatsete puhul esineb eksperimentaalseid raskusi (nt lagunemise aeglustumine uuritava aine mürgisuse tõttu), korratakse katset pindaktiivse aine väikese doosiga, kusjuures lagunemist jälgitakse ^{14}C-mõõtmismeetodil või keemiliste analüüside abil. Väikese doosi katse puhul võib kasutada OECD 308 (august 2000) meetodit või mõnda muud samaväärset meetodit.